

Artur Zawadzki

.....
(imię i nazwisko)
radna/radny Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego

Sz. P. Irena Renduda-Dudek
Przewodnicząca Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego

Zgodnie z przysługującymi uprawnieniami wynikającymi z funkcji radnego Rady Miasta - art. 24 ust. 3, 4, 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) oraz § 43 ust. 1 - 5 Statutu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski - **zgłaszam interpelację/zapytanie w sprawie:**

podjęcie współpracy Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego ze Starostwem Ostrowieckim w celu odtworzenia historycznej kompozycji parku - założenia pałacowo-parkowego dawniej Wielopolskich w Częstocicach Ostrowcu Świętokrzyskim. A dla osiągnięcia tego celu posiłkując się przede wszystkim źródłem jakim jest opis historycznej struktury parku przedstawiony przez Antoniego hr. Wielopolskiego w publikacji *Nie tylko moje życie. Wspomnienia Antoniego hrabiego Wielopolskiego w opracowaniu redakcyjnym jego syna Wojciecha Wielopolskiego*. Tom I, s.374-382. Ostrowiec Świętokrzyski 2023.

W załączeniu - za zgoda autora Zbigniewa Waclawa Pękała, przedkładam:

1. opracowanie „Park w Częstocicach - – wizualizacja wg. Antoniego hr. Wielopolskiego;”

2. opinia Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach, pismo z 02.05.2024 znak: WKOZ.510.18.2024 – kserokopia.

UZASADNIENIE

Zespół pałacowo - parkowy w Częstocicach powstał w latach 70. XIX wieku w efekcie działalności gospodarczej Antoniego Edwarda Fraenkla jako centrum rozległego majątku częstocicko-ostrowieckiego złożonego z licznych folwarków rolnych, bardzo rozległych obszarów leśnych oraz zakładów przemysłowych.

Dobra te w 1880 r. od A. Fraenkla kupił Władysław Karol Laski i przekazał w darze córce Marii, a w efekcie związku małżeńskiego Marii z Zygmuntem Wielopolskim w roku 1885 weszły w skład majątku Wielopolskich. Stan ten trwał do okresu międzywojennego, kiedy to Maria Wielopolska przystąpiła do stopniowej likwidacji całego majątku.

Zespół pałacowo-parkowy, stanowi pałac zaprojektowany w 1871 roku przez Leonardo Marconiego i otaczający go park o charakterze krajobrazowym zaprojektowany przez wybitnego specjalistę, ogrodnika sprowadzonego z Wiednia.

Struktura tego wyjątkowego założenia, programem i formą nawiązująca do obowiązujących XIX-wiecznych tendencji powstawania tego typu założeń przetrwała jako całość do lat 40. XX wieku. Wówczas to w wyniku uwarunkowań jakie nastąpiły po drugiej wojnie światowej funkcja zespołu pałacowo-parkowego zaczęła zanikać. Pałac położony na górze i jego bezpośrednie otoczenie parkowe przeznaczono na cele oświatowe. W dolnej części parku zaś pobudowano kilka baraków mieszkalnych tworząc enklawę osiedlową. Jeden z baraków przeznaczono na kino „Bajka”. W sąsiedztwie wybudowano pawilon lokalnego sklepu.

W 1966 roku pałac wraz z bezpośrednio otaczającym go parkiem - od tego czasu, zwanym „parkiem przypałacowym”, przeznaczono na siedzibę Muzeum Regionalnego obecnego Muzeum Historyczno-Archeologicznego.

Dolną zaś część parku, po likwidacji osiedla barakowego, co nastąpiło po ogromnej powodzi spowodowanej wystąpieniem z brzegów rzeki Modły, zagospodarowano jako „park osiedlowy Częstocice”.

W tym czasie dokonano też podziału geodezyjnego dotychczas stanowiącej jednolitą działkę zespołu pałacowo-parkowego, na dwie odrębne struktury. Działka z „parkiem przypałacowym” otrzymała numer 24/2, a działka z „parkiem osiedlowy” nadano numer 24/1. Konsekwencją czego było i jest nadal przypisanie działki 24/2 do majątku powiatu Ostrowieckiego, natomiast działka 24/1 stała się składową i jest obecnie w zarządzie gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Dalsze rozdrobnienie, a tym samym destrukcja dawnego zespołu pałacowo-parkowego w Częstocicach, nastąpiła w wyniku ogrodzenia metalowym płotem terenu Muzeum z „parkiem przypałacowym”. Na skutek czego dwa składniki zespołu pałacowo-parkowego – grupa czterech dębów i aleja grabowa pozostały poza ogrodzeniem. Efektem dalszej destrukcji – łamiącej zasady formowania parków krajobrazowych, jest też ciąg pieszy prowadzący od ulicy Świętokrzyskiej w osi bezpośrednio skierowanej – do pałacu. Stan ten trwa, a podział i rozproszenie dawnego zespołu pałacowo-parkowego w Częstocicach jest faktem.

Wizualizując strukturę parku w oparciu – przede wszystkim, o źródło jakim są wspomnienia Antoniego hrabiego Wielopolskiego należy uznać, że ówczesny park, cała jego kompozycja pałacowo – parkowa zaliczała się do grupy założeń o wyjątkowych walorach. Stąd też odtworzenie historycznej kompozycji parku jest zasadne i celowe. Ponadto stwarza to niepowtarzalną szansę przywrócenia dziedzictwa kulturowego w strukturze urbanistycznej i historycznej Ostrowca Świętokrzyskiego — walorów zespołu pałacowo – parkowego w Częstocicach w takim zakresie, aby zespół ten docelowo stał się wizytówką nie tylko miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i regionu, ale też byłby znaczącym - wyrazistym dobrem kulturowym w przestrzeni Polski.

Toteż jak w sentencji - wnoszę o odtworzenie historycznej kompozycji parku - założenia pałacowo - parkowego w Częstocicach Ostrowcu Świętokrzyskim, która winna nastąpić w efekcie współpracy Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i Starostwa Ostrowieckiego.

.....
(podpis)

